

PELIŲ PLAUČIŲ ADENOMŲ MODELIS KANCEROGENEZĖS MODULIATORIŲ TYRIMAMS

Saulė Uleckienė¹, Janina Didžiapetrienė¹, Irena Jonauskienė², Danguolė Zabulytė², Rimantas Pečiūra³

¹*Onkologijos institutas, Vilniaus universitetas, Santariškių g. 1, LT-08660 Vilnius, Lietuva*

²*Imunologijos departamentas, Inovatyvios medicinos centras, Valstybinis mokslinių tyrimų institutas
Molėtų pl. 29, LT-08409 Vilnius, Lietuva*

³*Lietuvos sveikatos mokslų universitetas, Tilžės g. 18, LT-47181 Kaunas, Lietuva*

Santrauka. Plaučių navikai yra dažnas vėžio eksperimentinių tyrinėjimų objektas. Šio straipsnio tikslas – ištirti ir apžvelgti pelių plaučių adenomų, indukuotų uretanu, modelio panaudojimo galimybes vėžio chemoprofilaktiniams tyrimams.

Trys eksperimentų serijos atliktos naudojant linijines peles (abiejų lyčių), iš viso 372 gyvūnai. Potencialūs antikancerogeniniai junginiai – vitaminas E, naujas organinis seleno junginys D-gliukozamino hidroselenatas ir originalus mišinys, susidedantis iš retinolio acetato, α -tokoferolio, riboflavino, natrio selenito ir gliukurono rūgšties, buvo duodami pelėms *per os*, o kancerogenas uretanas švirkščiamas į pilvo ertmę. Bandymų trukmė – 4 mėnesiai.

Tyrimų rezultatai parodė, kad tirti junginiai slopino plaučių kancerogenezę, indukuotą uretanu. Pelių plaučių adenomų modelis yra tinkamas tyrinėjant potencialius kancerogenezę modifikuojančius (skatinančius ir slopinančius) veiksnius.

Raktažodžiai: uretanai, D-gliukozamino hidroselenatas, vitaminas E, originalus antikancerogeniniu veikimu pasižyminčių medžiagų kompleksas, plaučių kancerogenezė, pelės.